32000R0790

L 95/24 *URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI* 15.4.2000

UREDBA KOMISIJE (ES) št. 790/2000
z dne 14. aprila 2000
o standardu trženja za paradižnik

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 2200/96 z dne 28. oktobra 1996 o skupni ureditvi trga za sadje in zelenjavo ([1]), kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1257/1999 ([2]) in zlasti člena 2(2),

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Paradižnik spada k proizvodom, naštetim v Prilogi I k Uredbi (ES) št. 2200/96, za katere je treba sprejeti standarde. Uredba Komisije (EGS) št. 778/83, ki določa standarde kakovosti za paradižnik ([3]), kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 2522/97 ([4]), je bila pogosto spremenjena in ne more več zagotavljati pravne jasnosti.

(2) Pravila je treba zato prenoviti in Uredbo (EGS) št. 778/83 razveljaviti. V ta namen in v prid ohranjanja preglednosti na svetovnem trgu je treba upoštevati standard za paradižnik, ki ga je priporočila delovna skupina Ekonomske komisije Združenih narodov za Evropo (UN/ECE) glede standardizacije in kakovosti pokvarljivega blaga.

(3) Prav tako je treba določiti, da je češnjev paradižnik (vključno s paradižnikom koktajl) četrti komercialni tip, ki se razlikuje od treh predhodno določenih komercialnih tipov (okroglega paradižnika, rebrastega paradižnika in izdolženega paradižnika). Prav tako je treba podrobno navesti različne sprejemljive oblike komercialne predstavitve, ki so značilne za paradižnik. Poleg tega je razvoj trga s svežim paradižnikom odvisen od organoleptične kakovosti tega proizvoda, ki se lahko zlasti v fazi prodaje na drobno zelo razlikuje. Trgovcem je zato treba dovoliti, da na pakiranju navedejo najnižje ali najvišje vrednosti za zadevna merila zrelosti, da bi potrošnikom pri nakupu omogočili prosto izbiro plodov takšne organoleptične kakovosti, kot jo zahtevajo.

(4) Uporaba tega standarda bi morala privesti do odstranitve proizvodov neprimerne kakovosti s trga, uskladitve proizvodnje z zahtevami potrošnikov in spodbujanja trgovinskih odnosov na podlagi lojalne konkurence, kar naj bi prispevalo k izboljšanju donosnosti proizvodnje.

(5) Standardi veljajo na vseh stopnjah trženja. Prevoz na dolge razdalje, skladiščenje za določen čas ali rokovanje s proizvodi lahko povzročijo poslabšanje zaradi biološkega razvoja proizvodov ali njihove pokvarljivosti. Tako poslabšanje je treba upoštevati pri uporabi standardov na stopnjah trženja po odpošiljanju. Ker morajo biti proizvodi v razredu „ekstra“ sortirani in pakirani posebno skrbno, je treba pri njih upoštevati samo zmanjšano stopnjo svežosti in čvrstosti.

(6) Ukrepi, predvideni s to uredbo, so v skladu z mnenjem Upravljalnega odbora za sveže sadje in zelenjavo –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Standard trženja za paradižnik, ki spada pod oznako KN 0702 00 00, je določen v Prilogi.

Ta standard se uporablja na vseh stopnjah trženja pod pogoji iz Uredbe (ES) št. 2200/96.

Vendar pa je lahko na stopnjah po odpošiljanju pri proizvodih glede na določbe standarda dovoljeno naslednje:

— rahlo zmanjšana stopnja svežosti in napetosti,

— rahle spremembe zaradi razvojnih postopkov in pokvarljivosti proizvodov pri proizvodih, razen pri proizvodih iz razreda „ekstra“.

Člen 2

Uredba (EGS) št. 778/83 se razveljavi.

Člen 3

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

Uporablja se od prvega dne tretjega meseca po začetku veljavnosti.

([1]) UL L 297, 21.11.1996, str. 1.
([2]) UL L 160, 26.6.1999, str. 80.
([3]) UL L 86, 31.3.1983, str. 14.
([4]) UL L 346, 17.12.1997, str. 44.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 14. aprila 2000

Za Komisijo
Franz FISCHLER
Član Komisije

PRILOGA

STANDARD ZA PARADIŽNIK

I. OPREDELITEV

Ta standard se uporablja za paradižnik sort (kultivarjev), vzgojenih iz *Lycopersicon lycopersicum* (L.) *Karsten ex Farw./ Lycopersicon esculentum* Mill., ki se potrošnikom dobavljajo v svežem stanju, ne uporablja pa se za paradižnik za industrijsko predelavo.

Paradižnik se lahko razvrsti v štiri komercialne tipe:

— „okrogli“,

— „rebrasti“,

— „izdolžen“,

— „češnjev“ paradižnik (vključno s paradižnikom „koktajl“).

II. DOLOČBE O KAKOVOSTI

Namen standarda je opredeliti zahteve za kakovost paradižnika po pripravi in pakiranju.

A. **Minimalne zahteve**

Ob upoštevanju posebnih določb za vsak razred in dovoljenih odstopanj mora biti paradižnik v vseh razredih:

— nepoškodovan,

— zdrav; proizvodi, ki gnijejo ali se kvarijo, tako da niso primerni za uživanje, morajo biti izločeni,

— čist, praktično brez kakršne koli vidne tuje snovi,

— svežega videza,

— praktično brez škodljivcev,

— praktično brez poškodb, ki jih povzročajo škodljivci,

— brez odvečne zunanje vlage,

— brez koli tujega vonja in/ali okusa.

Če so paradižniki v grozdu, morajo biti peclji sveži, zdravi, čisti in brez vseh listov in kakršne koli vidne tuje snovi.

Razvitost in stanje paradižnika morata biti takšna, da omogočata:

— da prenese prevoz in rokovanje in

— da prispe v namembni kraj v zadovoljivem stanju.

B. **Razvrstitev**

Paradižnik se uvrsti v tri razrede, kot je opredeljeno v nadaljevanju:

(i) *Razred „ekstra“*

Paradižnik v tem razredu mora biti odlične kakovosti. Imeti mora čvrsto meso in mora biti značilen za sorto glede oblike, videza in razvitosti.

Obarvanost paradižnika glede na stopnjo dozorelosti mora biti takšna, da so izpolnjene zahteve, opisane v zadnjem pododstavku odstavka A zgoraj.

Biti mora brez zelenega ovratnika in drugih pomanjkljivosti z izjemo rahlih površinskih nepravilnosti pod pogojem, da te ne vplivajo na splošni videz proizvoda, kakovost, ohranjanje kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja.

(ii) *Razred I*

Paradižnik v tem razredu mora biti dobre kakovosti. Biti mora primerno čvrst in značilen za sorto.

Biti mora brez razpok in vidnega zelenega ovratnika. Dovolijo pa se lahko naslednje rahle nepravilnosti pod pogojem, da ne vplivajo na splošni videz proizvoda, kakovost, ohranjanje kakovosti in predstavitev v enoti pakiranja:

— rahla nepravilnost v obliki in razvitosti,

— rahla nepravilnost v obarvanosti,

— rahle nepravilnosti kožice,

— neznatne odrgnine.

Poleg tega ima lahko „rebrasti“ paradižnik:

— zarasle razpoke dolžine največ 1 cm,

— izrastke, ki ne smejo biti preveliki,

— majhen popek, ki ni oplutenel,

— znake oplutenelosti, ki ne smejo presegati površine do 1 cm^2,

— tanko cvetno brazgotino podolgovate oblike (kot šiv), ki ne sme biti daljša od dveh tretjin največjega premera ploda.

(iii) *Razred II*

V ta razred se uvrsti paradižnik, ki ne izpolnjuje pogojev za uvrstitev v višje razrede, vendar izpolnjuje zgoraj določene minimalne zahteve.

Biti mora primerno čvrst (vendar je lahko nekoliko manj čvrst kot v razredu I) in ne sme imeti nezaraslih razpok.

Dovolijo se lahko naslednje nepravilnosti pod pogojem, da paradižnik ohrani svoje bistvene značilnosti glede kakovosti, ohranjanja kakovosti in predstavitve v enoti pakiranja:

— nepravilnosti v obliki, razvitosti in obarvanosti,

— kožne poškodbe ali odrgnine pod pogojem, da plod ni resno poškodovan,

— zarasle razpoke dolžine največ 3 cm.

Poleg tega ima lahko „rebrasti“ paradižnik:

— več brazgotin in pomanjkljivosti od tistih, dovoljenih v razredu I, vendar ne smejo imeti nepravilnih oblik

— popek,

— znake oplutenelosti, ki ne presegajo površine 2 cm^2,

— tanko cvetno brazgotino podolgovate oblike (kot šiv).

III. DOLOČBE O VELIKOSTI

Velikost je določena z največjim premerom ekvatorialnega dela. Naslednje določbe ne veljajo za „češnjev“ paradižnik.

A. **Najmanjša velikost**

Za paradižnik, uvrščen v razred „ekstra“ in razreda I in II, je najmanjša velikost določena:

— 35 mm za „okrogli“ in „rebrasti“ paradižnik,

— 30 mm za „izdolženi“ paradižnik.

B. **Lestvica za sortiranje po velikosti**

Paradižnik se sortira po naslednji lestvici za sortiranje po velikosti:

— 30 mm in več, vendar pod 35 mm ([1]),

— 35 mm in več, vendar pod 40 mm,

— 40 mm in več, vendar pod 47 mm,

— 47 mm in več, vendar pod 57 mm,

— 57 mm in več, vendar pod 67 mm,

— 67 mm in več, vendar pod 82 mm,

— 82 mm in več, vendar pod 102 mm,

— 102 mm in več.

Upoštevanje lestvice za sortiranje po velikosti je obvezno za paradižnik razreda „ekstra“ in razreda I.

Lestvica za sortiranje po velikosti se ne uporablja za paradižnik v grozdih.

([1]) Samo za „izdolžen“ paradižnik.

IV. DOLOČBE O DOVOLJENIH ODSTOPANJIH

Dovoljena odstopanja od predpisane kakovosti in velikosti so dovoljena pri vsaki enoti pakiranja za proizvod, ki ne izpolnjuje zahtev označenega razreda.

A. **Odstopanja od kakovosti**

(i) *Razred „ekstra“*

— 5 % paradižnika po številu ali masi, ki ne izpolnjuje zahtev tega razreda, vendar izpolnjuje zahteve razreda I oziroma je izjemoma v mejah dovoljenih odstopanj za razred I.

(ii) *Razred I*

— 10 % paradižnika po številu ali masi, ki ne izpolnjuje zahtev tega razreda, vendar izpolnjuje zahteve razreda II oziroma je izjemoma v mejah dovoljenih odstopanj za razred II.

— Če so paradižniki v grozdu, 5 % paradižnikov po številu ali masi, ki so se ločili od peclja.

(iii) *Razred II*

— 10 % paradižnika po številu ali masi, ki ne izpolnjuje niti zahtev tega razreda niti minimalnih zahtev, razen proizvodov, ki jih je napadla gniloba, kažejo izrazite odrgnine ali se kako drugače kvarijo, zaradi česar so neprimerni za uživanje.

— Če so paradižniki v grozdu, 10 % paradižnikov po številu ali masi, ki so se ločili od peclja.

B. **Odstopanja od velikosti**

Za vse razrede: 10 % paradižnikov po številu ali masi, katerih velikost ustreza velikosti, ki je neposredno nad ali pod označeno velikostjo, pri čemer je najmanjša velikost za „okrogli“ in „rebrasti“ paradižnik 33 mm ter 28 mm za „izdolženi“ paradižnik.

V. DOLOČBE O PREDSTAVITVI

A. **Izenačenost**

Vsebina vsake enote pakiranja mora biti izenačena in vsebovati samo paradižnik istega porekla, sorte ali komercialnega tipa, kakovosti in velikosti (če je sortiran po velikosti).

Zrelost in obarvanost paradižnika razreda „ekstra“ in razreda 1 morata biti pravzaprav enaki. Poleg tega mora biti zadostno poenotena dolžina „izdolženih“ paradižnikov.

Vidni del vsebine enote pakiranja mora biti reprezentativen za celotno vsebino.

B. **Pakiranje**

Paradižnik mora biti pakiran tako, da je ustrezno zaščiten.

Materiali, uporabljeni na notranji strani pakiranja, morajo biti novi, čisti in take kakovosti, da preprečujejo nastanek zunanjih ali notranjih poškodb proizvoda. Uporaba materialov, zlasti papirja in nalepk z navedbo prodajnih označb, je dovoljena pod pogojem, da je bilo tiskanje ali opremljanje z nalepkami izvedeno z nestrupenim črnilom oziroma lepilom.

V enotah pakiranja ne sme biti nikakršnih tujih snovi.

C. **Predstavitev**

Paradižnik se lahko predstavi, kot sledi:

(i) kot posamezne plodove z ali brez čaše in kratkega peclja;

(ii) kot grozde paradižnika, t.j. paradižnik se ponudi kot celotno socvetje ali del socvetja, pri čemer mora vsako socvetje ali njegov del vsebovati vsaj naslednje število plodov:
— tri plodove (dva plodova pri predhodnem pakiranju) ali
— pri grozdih „češnjevega“ paradižnika šest plodov (štiri plodove pri predhodnem pakiranju).

VI. DOLOČBE O OZNAČEVANJU

Na vsaki enoti pakiranja morajo biti na eni strani navedeni naslednji podatki s črkami, ki so čitljive, neizbrisne ter vidne od zunaj:

A. **Identifikacija**

Oseba, ki pakira/odpremnik: Ime in naslov ali uradno izdano ali priznano kodno oznako. Če je navedena kodna oznaka, mora biti v bližini kodne oznake navedeno „oseba, ki pakira in/ali odpremnik (ali ustrezna okrajšava)“.

B. **Vrsta proizvoda**

— „paradižnik“ ali „paradižnik v grozdih“ in komercialni tip, kadar vsebina ni vidna od zunaj. Te podatke je treba zmeraj navesti za „češnjev“ paradižnik (ali za paradižnik „koktajl“) ne glede na to, ali je v grozdih ali ne,

— ime sorte (neobvezno).

C. **Poreklo proizvoda**

— država porekla in po izbiri, območje pridelave ali ime države, regije ali kraja.

D. **Prodajne označbe**

— razred

— velikost, izražena kot najmanjši in največji premer (če je sortiran po velikosti) ali besede „nesortiran po velikosti“, kjer je to ustrezno,

— najmanjša vsebnost sladkorja, izmerjena z refraktometrom in izražena v Brixovih stopinjah (po izbiri).

E. **Uradni kontrolni znak** (neobvezno)**.**